

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

Tid og sted:

tirsdag d. 2. december 2025 kl.
10:45-15:00, Store Sal, 1. sal,
Lægeforeningen, Kristianiagade 12,
2100 København Ø

Afbud:

Anelli Sandbæk
Jens Meldgaard Bruun
Zorana Andersen
Janne Tolstrup
Inge Tetens
Lars Louis Andersen

Deltager:

Berit L. Heitmann
Dorte Gyrd-Hansen
Naja Hulvej Rod
Charlotta Pisinger
Merete Nordentoft
Kaare Christensen
Ellen Løkkegaard
Anders Grøntved
Tine Brink-Henriksen
Charlotte Kira Kimby (SST)

Kirstine Krogholm (sekretariat)
Susanne Vigsø Grøn (sekretariat)
Emma Gammelgaard (sekretariat)

Referat af rådsmøde d. 2.12.2025**1. Velkomst og siden sidst**

Berit bød velkommen og præsenterede dagsordenen. Hun gennemgik lanceringen af luftforureningsrapporten og opfordrede til, at alle rådsmedlemmer deler Vidensrådets opslag på LinkedIn for at styrke rapportens udbredelse. Dernæst orienterede hun om to møder, som sekretariatsleder og forpersonskab har afholdt. Et møde i Lægeforeningens bestyrelse og et samarbejds møde med de finansierende parter. Dorte supplerede kort om mødet i Lægeforeningen. Berit gav et overblik over drøftelserne med bevillingsgiverne, herunder forventninger og samarbejdsflader. Susanne præsenterede en idé til en kommunikationskampagne på LinkedIn, som skal udbrede kendskabet til Vidensrådets vision og mission og styrke kendskabet til rådsmedlemmerne. Der blev nikket til at gå videre med ideen.

2. Nyt fra Sundhedsstyrelsen

Kira orienterede om aktuelle indsatser i Sundhedsstyrelsen:

Nikotinforebbyggelse fylder meget:

- Materiale til grundskolen
- Indsats målrettet FGU
- En pulje med 38 kommuner, der afprøver rygestop- og nikotinindsatser

Folkesundhedsloven

- Sundhedsstyrelsen udvikler fagligt indhold inden for sundhedsfremme og forebyggelse, herunder opdaterede forebyggelsespakker med højere vægt på strukturel forebyggelse.
- Der er tæt dialog med andre ministerier for at sikre, at forebyggelsespakkerne også er anvendelige i kommunerne.
- Der arbejdes med lokale data som fundament for forebyggelse – inspireret af erfaringer fra Norge og COVID-19.
- Sundhedsdatastyrelsen bidrager til datagrundlag.
- Systemet skal være klar 1. januar 2027.

Kampagner og videnarbejde:

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

- Alkoholkampagne på vej.
- Samarbejde med Kræftens Bekæmpelse om befolkningsundersøgelse om viden og holdninger til overvægt (fjerde gennemførelse).

Sundhedsstyrelsens brug af Vidensrådets rapporter:

- SST anvender Vidensrådets rapporter til hurtig afklaring af helbredseffekter ved nye problemstillinger.
- Forsigtighedsprincippet spiller en stor rolle — særligt ved fx luftforurening og PFAS, hvor evidensen udvikler sig.

Spørgsmål og drøftelser:

- Datadeling med almen praksis → fremtidige reformer og indikatorer forventes at forbedre dette.
- Indberetningskvalitet → incitamenter, patientrettigheder og benchmarking kan drive datakvalitet.
- Lokale data → udfordring med statistisk usikkerhed på sogneniveau; målretningen bliver kommunalt niveau.
- Overvægt → kan der være et overlap mellem Vidensrådets ønske om at arbejde med overvægt og SST? Efter Wegovy er der øget fokus på, hvornår overvægt udgør sundhedsrisiko.

3. Status på igangværende projekter

3.1 Sund overgang til pension

Kirstine orienterede om status på temarapporten om sund overgang fra arbejdsliv til pensionsliv. Rapporten er i slutredigering. Arbejdet har været forsinket pga. længerevarende sygdom, men nærmer sig sin afslutning.

3.2 Skærmbrug og mental sundhed hos unge

Anders gav en status på litteraturgennemgangen, der som noget særligt er en del af denne rapport. Der var en efterfølgende drøftelse af aldersgruppen for temarapporten, studiedesign og indikatorer. Kirstine understregede, at rapporten også vil belyse positive effekter af skærmbrug, ikke kun risici.

3.3 Ulighedsnotatet

Dorte orienterede om fremdriften i arbejdet med notatet om ulighed i sundhed, herunder tilpasning af den bærende figur i notatet, og en ændring af strukturen, så den bliver skrevet i Vidensrådets rapportskabelon.

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

Frokost

4. Status og fællesdrøftelse af VFF's evidensforståelse og VFF's evidensgraduering, hovedkonklusioner og handlemuligheder

Angående evidensforståelse: Berit gennemgik ændringsforslag baseret på tidligere kommentarer:

- Inklusion: Ingen ændringer; enighed i rådet.
- Grundighed: Redigeringsforslag godkendt; ny formulering vedtaget.
- Transparens: Diskussion om ordet "svag evidens" bør udgå. Diskussion om begrebet "effekt" skal indgå. Drøftelse af, hvorvidt handlemuligheder kan præsenteres ved mindre end moderat evidens. Enighed om pragmatisk tilgang med tydelig transparens. Samlet: Teksten godkendt med redaktionelle justeringer.

Angående evidensgraduering, hovedkonklusioner og handlemuligheder: Dorte gennemgik ændringsforslag:

- Ressourcetræk udgår som vurderingsparameter.
- Ordet "handleanvisninger" erstattes af "handlemuligheder".
- Evidensgraden præsenteres før handlemuligheder.
- Formuleringer og tekstforslag godkendt af rådet.

Pause

5. Kvalificering af kommende temarapporter

Berit gennemgik kriterierne for udvælgelse af kommende temaer. Dernæst præsenterede rådsmedlemmer mulige temaer for kommende temarapporter:

a) Forekomst, konsekvenser og forebyggelse af gener ved overgangsalder hos voksne kvinder ved Ellen

Der var efterfølgende en drøftelse af emnet. Blandt andet blev disse emner vendt:

1. Kan rapporten tilføre ny viden ud over eksisterende reviews.
2. Behov for metodestærke forskere uden kommercielle interesser.
3. Risiko for at glide for meget over i medicinsk behandling. Mulighed for afgrænsning til nonfarmakologiske tilgange.
4. Feltet er polariseret — et samlet, uafhængigt overblik kunne være værdifuldt.
5. Kommercielle determinanter spiller ind.

Vidensråd for Forebyggelse
Kristianiagade 12
2100 København Ø

+45 61 77 61 39
vff@dadl.dk
vidensraad.dk

Konklusion: Sekretariat og forpersoner arbejder videre med oplægget inden næste rådsmøde.

b) Forebyggelse af smerter i muskler og led ved Anders

Der var efterfølgende en drøftelse af emnet. Blandt pointerne var:

1. Dette er et væsentligt folkesundhedsproblem med stor social ulighed.
2. Er der en nyhedsværdi i emnet, kan ny viden retfærdiggøre en ny rapport, eller bør det løftes kommunikativt gennem reaktivering?

Konklusion: Stemningen positiv for at arbejde videre med emnet.

c) Kommercielle determinanter for sundhed ved Charlotta

Der var efterfølgende drøftelse af emnet, og opbakningen til at gå videre med dette emne er stor. Konklusionen var, at det er et meget væsentligt tema, tæt knyttet til strukturel forebyggelse og ulighed.

d) Parodontitis ved Berit

Der var efterfølgende en drøftelse af emnet. Blandt pointerne var:

1. Overgangen fra børne- og unge-tandpleje til voksentandpleje.
2. Social ulighed i tandpleje.
3. Graviditet som window of opportunity.
4. Erfaringer fra udlandet, fx gratis tandpleje til gravide i England.
5. Betydningen af også at adressere andre grupper, fx unge med nikotinbrug.
6. Risiko for at fokusere for snævert på højrisikogrupper.
7. Overvejelser om udbudsinduceret efterspørgsel ved bred tilgang.

Konklusion: Der var opbakning til at arbejde videre med temaet.

Julehygge med quiz, portvin og småkager